	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะลา	
	วิธีปฏิบัติงาน (Work Instruction)	เอกสารหมายเลข : WI-YH-IPD-008 ฉบับที่ : A วันที่ออกเอกสาร : 31/05/2567

เรื่อง : การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	
หน่วยงาน ผู้ป่วยในหญิง	กลุ่มงาน การพยาบาล

<p>ระเบียบปฏิบัติงาน</p> <p>เรื่อง : การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)</p>   <p>ผู้ป่วยใน</p> <p>โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะลา จังหวัดยะลา</p>
--

ผู้จัดทำเอกสาร

(นางสาวยาวารี รือแม)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้ทบทวนเอกสาร

ผู้อนุมัติใช้

(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

(นายทินกร บินหะย็ีอารง)

ผอ.รพ.ร.ยะลา

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 2/14

การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน

1. นโยบาย/วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการประเมินอาการอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. เพื่อให้ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ปลอดภัยจากภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และไม่เกิดซ้ำ
3. เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติเข้าใจเรื่องโรคเบาหวาน ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดสูง การป้องกันและการแก้ไข
4. เพื่อให้ผู้ป่วยและญาติได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนกลับบ้าน สามารถกลับไปดูแลผู้ป่วยต่อที่บ้านได้ และไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนเฉียบพลัน

2. ลำดับการปฏิบัติ

การพยาบาลผู้ป่วย ที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ที่บ้าน

1. ประเมินผู้ป่วยโดยให้ญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยประเมินระดับความรู้สึกตัวของผู้ป่วย และสังเกตอาการเช่น ใจสั่น เหงื่อออก ตัวเย็น อ่อนเพลีย มึนงงศีรษะ
  2. กรณีมีอาการไม่รุนแรง
    - 2.1 เจาะ DTX ในกรณีที่บ้านมีเครื่องตรวจระดับน้ำตาล
      - 2.1.1 ถ้า DTX < 70 mg% ให้รับประทานคาร์โบไฮเดรต 15 กรัม เช่น น้ำหวาน 3 ชช. นม 1 แก้ว , ข้าวต้ม หรือโจ๊ก ½ ถ้วย , ขนมปัง 1 แผ่น
      - 2.1.2 DTX ซ้ำ 15 นาที
      - 2.1.3 ถ้า DTX < 70mg% ให้รับประทานคาร์โบไฮเดรต 15 กรัม ซ้ำ และรีบส่งโรงพยาบาล
      - 2.1.4 ถ้า DTX > 70 mg% และอาการดีขึ้น ให้รับประทานอาหารต่อเนื่องทันที
    - 2.2. กรณีไม่มีเครื่องเจาะน้ำตาล ให้รับประทานคาร์โบไฮเดรต 15 กรัม
    - 2.3. ประเมินอาการซ้ำ 15 นาที หากไม่ดีขึ้นให้นำส่งรพ.สต.หรือโรงพยาบาลใกล้บ้าน หากอาการดีขึ้นให้รับประทานอาหารต่อเนื่องทันที
    - 2.4. มาตรฐานต่อเนื่องตามนัด
  3. กรณีมีอาการรุนแรงตัวเย็น เหงื่อออกมาก ซึม สับสน ชัก หหมดสติ
    - 3.1 หากผู้ป่วยรู้สึกตัวให้ดื่มน้ำหวาน 3 ชช. และรีบนำส่งรพ.สต.หรือโรงพยาบาลใกล้บ้านทันที
    - 3.2 หากไม่รู้สีกตัว ห้ามรับประทานอาหารและรีบนำส่ง โรงพยาบาลหรือ รพ.สต.ใกล้บ้านทันที

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 3/14

การพยาบาลผู้ป่วย ที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ที่รพ.สต.

1. ประเมินผู้ป่วยโดยประเมินระดับความรู้สึกตัวของผู้ป่วย และอาการ ใจสั่น เหงื่อออก ตัวเย็น อ่อนเพลีย มึนงงศีรษะ

2. กรณีมีอาการไม่รุนแรง

2.1 เจาะ DTX Stat

2.1.1 ถ้า DTX < 70 mg% ให้รับประทานคาร์โบไฮเดรต 15 กรัม เช่นน้ำตาลหวาน 3 ชช. ,นม 1 แก้ว , ข้าวต้ม หรือโจ๊ก ½ ถ้วย , ขนมปัง 1 แผ่น

2.1.2 DTX ซ้ำ 15 นาที

2.1.3 ถ้า DTX < 70mg% ให้รับประทานคาร์โบไฮเดรต 15 กรัม ซ้ำ และรีบส่งโรงพยาบาล

2.1.4 ถ้า DTX > 70 mg% และอาการดีขึ้น ให้รับประทานอาหารต่อเนื่องทันที

2.2. ประเมินสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ

-รับประทานอาหารได้น้อย

-มีไข้ ถ่ายเหลว

-ใช้แรงหรือ ออกกำลังมากเกินไป

-ดื่มเหล้าขณะท้องว่าง

-ได้รับยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเกินขนาด

-มีโรคประจำตัวที่ทำให้เกิดภาวะน้ำตาลต่ำได้ เช่น CKD, ตับแข็ง, รับประทานยาวิธโรคอยู่

-สมองเสื่อม

2.3. ให้คำแนะนำตามสาเหตุที่ทำให้เกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ เพื่อป้องกันการกลับเป็นซ้ำ

2.4. นัด F/U 1 week

3. กรณีมีอาการรุนแรงตัวเย็น เหงื่อออกมาก ซึม สับสน ชัก หหมดสติ

3.1. เจาะ DTX Stat

3.2. ให้ 50% glucose iv push

3.3. ให้ 10 % D/N/2 1,000 ml iv 80 cc/hr

3.4. นำส่งรพ.ทันที

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 4/14

การพยาบาลผู้ป่วย ที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ที่โรงพยาบาล

1. ประเมินผู้ป่วยโดย DTX Stat และประเมินอาการ ใจสั่น เหงื่อออก ตัวเย็น อ่อนเพลีย มึนงงศีรษะ ซึม สับสน ชัก หหมดสติ
2. กรณี DTX >70 mg% ส่งตรวจ OPD
3. กรณี DTX <70 mg% ผู้ป่วยไม่มีอาการส่งตรวจ OPD
4. กรณี DTX <70 mg% และมีอาการของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ส่ง ER
  - 4.1 ER ประเมินอาการผู้ป่วย ตรวจวัดสัญญาณชีพ
  - 4.2. แจ้งแพทย์รับทราบ

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำผู้ป่วยใน

- 1 ประเมินอาการแรกเริ่ม ชักประวัติ ค้นหาสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดน้ำตาลในเลือดต่ำ
  - รับประทานอาหารได้น้อย
  - มีไข้ ถ่ายเหลว
  - ใช้แรงหรือ ออกกำลังมากเกินไป
  - ดื่มเหล้าขณะท้องว่าง
  - ได้รับยาลดระดับน้ำตาลในเลือดเกินขนาด
  - มีโรคประจำตัวที่ทำให้เกิดภาวะน้ำตาลต่ำได้ เช่น CKD, ตับแข็ง, รับประทานยาวิธโรคอยู่
  - สมองเสื่อม

หากผู้ป่วยประเภท 3B ให้ออน Admit ใกล้ nurse station

2. ให้การพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาล ปฏิบัติตามแนวทาง 4 รู้ เพื่อความปลอดภัยใน ผู้ป่วยที่มีภาวะ Hypoglycemia
3. ถ้าผู้ป่วยรู้สึกตัวดีให้รับประทานอาหารได้ตามปกติ ถ้าไม่รู้สึกตัว ให้ NPO และดูแลให้ได้รับสารน้ำตามแผนการรักษา ถ้ารับประทานอาหารได้น้อย รายงานแพทย์พิจารณา on ng feed
4. แพทย์ปรับขนาดยาเบาหวานที่เหมาะสม
5. ส่งปรึกษานักโภชนาการ เรื่องอาหารเบาหวาน
6. ส่งปรึกษาเภสัชกร แนะนำการรับประทานยา / ฉีดยาที่ถูกต้อง และ review medication-reconciliation
7. แนะนำเรื่องโรคเบาหวาน ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ สาเหตุที่เกิด ภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ การแก้ไขอาการเบื้องต้น และการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ
8. นัด F/ U 1 Week

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 5/14

ภาวะน้ำตาลในเลือดสูง

ได้แก่ ภาวะที่ร่างกายมีระดับน้ำตาลในเลือดสูงเกินกว่าเกณฑ์ค่าปกติ คือ มากกว่า 99 มก./ดล. หลังอดอาหาร 8 ชม. และ เกิน 140 มก./ดล. หลังมื้ออาหาร 2 ชม. ภาวะเช่นนี้มีความเสี่ยงต่อการเป็นเบาหวาน ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และไม่ได้ได้รับการรักษา อาจก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อน ส่งผลให้เส้นประสาท หลอดเลือด หรือ อวัยวะต่างๆ ถูกทำลายจนมีปัญหาสุขภาพร้ายแรงตามมาได้

สาเหตุของภาวะน้ำตาลในเลือดสูง

มักเกิดจาก โรคเบาหวานเป็นหลักเพราะผู้ป่วยโรคเบาหวานนั้น มีระดับน้ำตาลสูงขึ้นไปได้ง่าย เนื่องจากร่างกายมีฮอร์โมนอินซูลินไม่เพียงพอหรือเกิดภาวะดื้ออินซูลิน ทำให้การควบคุมระดับน้ำตาลผิดปกติ ส่วนผู้ที่ไม่ได้เป็นโรคเบาหวานก็เกิดภาวะนี้ได้เช่นกัน โดยอาจมีสาเหตุมาจากโรคหรือพฤติกรรมการใช้ชีวิตบางอย่าง เช่น การรับประทานอาหารที่มีน้ำตาลและคาร์โบไฮเดรตเป็นส่วนประกอบมากเกินไป โรคเครียด หรือมีภาวะเครียดตลอดเวลาไม่ชอบ หรือไม่เคยออกกำลังกาย การติดเชื้อมีไข้ เป็นโรคเกี่ยวกับตับอ่อน ทำให้ร่างกายไม่สามารถผลิตอินซูลินได้ การรับประทานยาบางชนิด เช่น สเตียรอยด์ ยาคุมกำเนิด

สัญญาณอันตรายของภาวะน้ำตาลในเลือดสูง

ได้แก่ ปัสสาวะบ่อย หิวบ่อย น้ำหนักลด ผิวแห้ง รู้สึกหิวแม้จะเพิ่งกิน อ่อนเพลีย สายตาพร่ามัว มองเห็นไม่ชัด ซึ่งภาวะน้ำตาลในเลือดสูงนี้ บางทีไม่ได้แสดงอาการให้เห็นเสมอไป การตรวจวัดระดับน้ำตาลในเลือดจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยบอกถึงภาวะน้ำตาลในเลือดสูงได้

การพยาบาลผู้ป่วย ที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ที่โรงพยาบาล

1. ประเมินผู้ป่วยโดย DTX Stat และประเมินอาการ หายใจหอบ เร็วและลึก ซึม ชัก เหงื่อออก กระสับกระส่าย
2. กรณี DTX > 250 mg% ผู้ป่วยไม่มีอาการส่งตรวจ OPD
3. กรณี DTX > 250 mg% ผู้ป่วยมีอาการ Hyperglycemia ส่งตรวจ ER
กรณี DTX > 500 mg% ไม่มีอาการ Hyperglycemia ส่งตรวจ ER
4. ER ประเมินอาการผู้ป่วย ตรวจวัดสัญญาณชีพ

การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะน้ำตาลในเลือดสูงในหอผู้ป่วยใน

1. ประเมินอาการแรกรับผู้ป่วย หากผู้ป่วยประเภท 3B ให้อน Admit ใกล้ nurse station
2. ปฏิบัติตามแนวทาง 4 รู้ เพื่อความปลอดภัยใน ผู้ป่วยที่มีภาวะ Hyperglycemia
3. ดูแลผู้ป่วยโดยใช้กระบวนการพยาบาล

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 6/14

การพยาบาลเพื่อวางแผนการจำหน่าย และการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน

1. ประเมินความพร้อมของผู้ป่วย ดังต่อไปนี้

- การใช้ยาเบาหวาน ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ

การรับประทานอาหาร และ ยา ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องโรคเบาหวาน การรักษา และการดูแลตนเอง การออกกำลังกาย การขับถ่าย การสังเกตภาวะแทรกซ้อน อาการเริ่มต้นของ Hypoglycemia สภาวะทางด้านอารมณ์และจิตใจ

2. ประเมินความพร้อมของครอบครัว / ผู้ดูแล ดังต่อไปนี้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินโรค ความรู้ในการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน สัญญาณอันตราย และการป้องกันการกลับเป็นซ้ำเป็นต้น ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และเศรษฐกิจ สภาพบ้านและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดูแลผู้ป่วย ทักษะการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่บ้าน แรงสนับสนุนทางสังคม ความเชื่อ ค่านิยม ปัญหาอื่นๆ ในการดูแลผู้ป่วย เช่น ภาระการดูแล เป็นต้น วางแผนร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพในการให้ความรู้และฝึกทักษะที่จำเป็นแก่ผู้ป่วย ครอบครัวและผู้ดูแล ก่อนจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลให้ครอบคลุม เช่น model D-M-E-T-H-O-D เป็นต้น การเตรียมความพร้อมผู้ป่วย ญาติและผู้ดูแล

ด้านผู้ป่วย

ให้ความรู้ เกี่ยวกับโรค การดูแลตนเอง สัญญาณอันตรายและการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ ฝึกทักษะในการปฏิบัติตนเมื่อกลับบ้าน การรับประทานยา และ อาการข้างเคียงของยา การฟื้นฟูสภาพ ให้คำปรึกษาสนับสนุนด้านจิตใจ เสริมพลังอำนาจในการดูแลตนเอง

ด้านครอบครัวและผู้ดูแล

- ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน และการดูแลผู้ป่วยต่อเนื่องที่บ้าน สัญญาณอันตราย และการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ แหล่งประโยชน์เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินและการเข้ารับการรักษาอย่างทันท่วงที (หมายเลขโทรศัพท์ หน่วยแพทย์ฉุกเฉิน 1669 ทั่วประเทศ) ให้ความรู้เรื่องอาหารเบาหวาน และการอาหารแลกเปลี่ยน ตามแผนการรักษา

- ให้ความรู้เรื่องการรับประทานยา การเก็บรักษายา และ อาการข้างเคียงของยา

- ให้ความรู้และประสานแหล่งประโยชน์ ต่างๆ เครือข่ายชุมชน เพื่อขอความร่วมมือในเรื่องต่างๆ และเพื่อการดูแลรักษาต่อเนื่องตามกระบวนการส่งต่อผู้ป่วย

- ให้คำปรึกษาสนับสนุนด้านจิตใจ เสริมพลังอำนาจในการดูแลผู้ป่วย

- ให้ผู้ป่วยหรือญาติลงนามยินยอมในการดูแลต่อเนื่องที่บ้านหรือตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน

ประสานการดูแลต่อเนื่องร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ส่งต่อและประสานงานเครือข่ายเพื่อการติดตามดูแลต่อเนื่องที่บ้าน

การติดตามผู้ป่วยมาตรวจตามนัดและเปิดโอกาสให้ปรึกษาปัญหาสุขภาพทางโทรศัพท์

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 7/14

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
<p>1.ผู้ป่วยเสี่ยงต่อภาวะซ็อกเนื่องจากระดับน้ำตาลในเลือดสูง</p> <p>Goal</p> <p>1. ลดระดับน้ำตาลในเลือด ให้อยู่ในระดับปกติ</p> <p>2. ผู้ป่วยปลอดภัยจากภาวะน้ำตาลในเลือดสูง และภาวะซ็อก</p> <p>Out come</p> <p>1. ระดับน้ำตาลในเลือด อยู่ในเกณฑ์ปกติ คือ 70 - 110 mg/dl</p> <p>2. ไม่มีอาการของน้ำตาลในเลือดสูง ได้แก่ ปัสสาวะบ่อย กระหายน้ำ น้ำหนักลด อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน หอบ ระดับความรู้สึกตัวลดลง ซึมลง หมดสติ</p> <p>3. สัญญาณชีพอยู่ในเกณฑ์ปกติ</p>	<p>S: ผู้ป่วยบอกว่ามีอาการใจสั่น กระหายน้ำ เบื่ออาหาร</p> <p>O: ผลระดับน้ำตาลในเลือด ..... mg/dl</p> <p>BT.... องศาเซลเซียส</p> <p>PR..... ครั้ง/นาที</p> <p>RR..... ครั้ง/นาที</p> <p>BP..... มิลลิเมตรปรอท</p> <p>ผู้ป่วยมีภาวะน้ำตาลในเลือดสูง (hyperglycemia)</p>	<p>1. จัดทำให้ผู้ป่วยนอนราบ ไม่หุนหัน</p> <p>2. ตรวจวัดและบันทึกสัญญาณชีพ</p> <p>3. สังเกตและบันทึกอาการเกี่ยวกับระดับความรู้สึกตัว และภาวะน้ำตาลในเลือดสูง ได้แก่ ปัสสาวะบ่อย กระหายน้ำ น้ำหนักลด อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน หอบ ระดับความรู้สึกตัวลดลง ซึมลง หมดสติ</p> <p>4. ดูแลการได้รับยา รับประทานลดระดับน้ำตาล ตามแผนการรักษาของแพทย์</p> <p>5. ติดตามผลระดับน้ำตาลในเลือดเพื่อประเมินภาวะน้ำตาลในเลือดอย่างสม่ำเสมอ</p>	<p>ผู้ป่วยไม่เกิดภาวะซ็อกจากระดับน้ำตาลในเลือดสูง ไม่มีอาการภาวะน้ำตาลในเลือดสูง สัญญาณชีพปกติ ระดับน้ำตาลหลังจากนอนสังเกตอาการ (fasting blood sugar: FBS) ได้ ..... mg/d หรือ DTX =.....</p>

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 8/15

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
<p>2.เสี่ยงต่อการเกิดภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำเนื่องจากขาดความรู้ในการจัดการกับโรคเบาหวาน</p> <p>Goal.ผู้ป่วยไม่มีอาการ Hypoglycemia เช่น มือ-เท้าเย็น ใจสั่น กระสับกระส่าย ชีพจรเบาเร็ว ซึม สับสน หมดสติ ชัก</p> <p>Out come ระดับน้ำตาลในเลือดไม่น้อยกว่า 70 mg/dl</p>	<p>S:พบประวัติน้ำตาลในเลือดต่ำมา admit ใน ปี ละ 2-3 ครั้ง และญาติผู้ป่วยเล่าว่า เมื่อผู้ป่วยซึ่มลง ไม่รู้ต้องทำอะไร</p> <p>O : ผู้ป่วยมีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ เข้ารับการ รักษาที่โรงพยาบาล 2 ครั้ง ในช่วง 17 วัน</p> <p>- ผู้ป่วยรับประทานอาหารไม่ตรงเวลา ไม่ครบ 3 มื้อ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ ทราบถึงสาเหตุ อาการและอาการแสดงภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ 2. แนะนำให้ผู้ป่วยและญาติ สังเกตอาการ และค้นหาสาเหตุของภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ 3. รับประทานอาหาร และการออกกำลังกายหรือการใช้ร่างกายให้พอเหมาะ ไม่อดอาหาร หรือกินอาหารเลยมื้ออาหาร ไม่ใช่ แรงกายหักโหมหรือหนักกว่าที่เคยทำ 4. หากมีอาการน้ำตาลในเลือดต่ำ ให้ตรวจระดับน้ำตาลในเลือดจากปลายนิ้ว ก่อนดื่ม น้ำหวาน 5. หากระดับน้ำตาลในเลือดน้อยกว่า 80 mg/dl ให้ประเมินความสามารถในการรับประทานอาหาร และระดับรู้สึกตัวของผู้ป่วย 6. แนะนำให้ผู้ป่วยตรวจระดับน้ำตาลปลายนิ้ว ก่อนอาหาร หลังอาหาร และก่อนนอนเป็นเวลา 3 วัน เพื่อประเมินระดับน้ำตาลในเลือด 	<p>ผู้ป่วยไม่มีภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ผลระดับน้ำตาลในเลือดจากปลายนิ้ว อยู่ในช่วง 180-200mg/dl และไม่มีอาการมือ-เท้าเย็น ใจสั่น กระสับกระส่าย ชีพจรเบาเร็ว ซึม สับสน หมดสติ ญาติสามารถตอบคำถามอาการและการช่วยเหลือขั้นต้นเมื่อเกิดภาวะน้ำตาลต่ำได้</p>

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 9/14

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
<p>3.ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการเกิดแผลที่เท้า</p> <p>Goal เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดและปลอดภัยของเท้า</p> <p>Out come - ผู้ป่วยไม่เกิดแผลที่เท้า</p>	<p>ขาดความรู้เรื่องการดูแลเท้า</p> <p>S :</p> <p>O :</p>	<p>ให้คำแนะนำเกี่ยวกับบัญญัติ 10 ประการในการดูแลรักษาเท้า ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจสอบสภาพเท้าทุกวันว่ามีเล็บขบ แผลพุพอง แผลซ้ำ รอยถลอกที่ใดบ้าง 2. ทำความสะอาดเท้าด้วยน้ำอุ่น โดยใช้ผ้าชุบเช็ดให้แห้งทุกวัน 3. ควรตัดเล็บเท้าด้วยความระมัดระวังโดยตัดขวางเป็นเส้นตรงและอย่าตัดสั้นเกินไป ควรใช้ตะไบลบคม 4. หลีกเลี่ยงเท้าไม่ให้สัมผัสกับความเย็นหรือความร้อน 5. ไม่ใช้ของมีคม แคะ แกะ เกา บริเวณเท้า 6. ตรวจสอบรองเท้าก่อนสวมใส่ 7. ไม่เดินเท้าเปล่า 8. บริหารเท้าทุกวัน อย่างน้อยวันละ 15 นาที เพื่อให้การหมุนเวียนของเลือดไปที่เท้าดีขึ้น 9. งดการสูบบุหรี่ 10. ใช้จ่ายตามที่แพทย์สั่งอย่างสม่ำเสมอ ไม่ขาดยา 	<p>ผู้ป่วยปลอดภัยจากการเกิดแผลที่เท้า เท้าสะอาด ใส่รองเท้าหุ้มปิดถูกต้อง ผู้ป่วยบอกมีอาการขาที่เท้าทั้ง 2 ข้างลดลง กว่าเดิม ไม่มีอาการปวดปลายประสาท จากการสอบถามผู้ป่วยและญาติ บอกการดูแลเท้าได้ถูกต้อง</p>

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 10/14

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
<p>4. ผู้ป่วยเสี่ยงต่อภาวะหมดสติเนื่องจากมีภาวะการคั่งของกรดคีโตนในร่างกาย</p> <p>Goal ผู้ป่วยปลอดภัยจากการเกิดภาวะการคั่งของกรดคีโตนในร่างกาย</p> <p>Out come ค่า Lab.....</p>	<p>- มีภาวะน้ำตาลในเลือดสูง</p> <p>DTX =.....mg%</p> <p>- มีอาการ.....</p> <p>V/S.....</p>	<ol style="list-style-type: none"> ประเมินระดับความรู้สึกตัว สังเกตอาการเปลี่ยนแปลง ตรวจวัดและบันทึกสัญญาณชีพทุก 1-2 ชั่วโมง เพื่อประเมินภาวะช็อค ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับสารน้ำทางหลอดเลือดดำตามแผนการรักษา ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับอินซูลินอย่างถูกต้องตามแผนการรักษา และสังเกตอาการแทรกซ้อนจากการให้อินซูลินเพื่อป้องกันภาวะน้ำตาลในเลือดต่ำ ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับโซเดียมไบคาร์บอเนตทางหลอดเลือดดำตามแผนการรักษา บันทึกจำนวนสารน้ำที่ได้รับและจำนวนปัสสาวะทุก 4 ชั่วโมง เพื่อประเมินภาวะขาดน้ำ ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะช็อค ดูแลให้ผู้ป่วยได้รับออกซิเจนทางจมูก 3 – 5 ลิตรต่อนาที เพื่อให้สมองและเนื้อเยื่อได้รับออกซิเจนอย่างเพียงพอ ตรวจวัดและบันทึกความเข้มข้นของออกซิเจนปลายนิ้วทุก 2 – 4 ชั่วโมง 	<p>ผู้ป่วยความรู้สึกตัวดี ลมหายใจไม่มีกลิ่นอะซิโตน</p> <p>ระดับน้ำตาลในเลือดจากปลายนิ้ว .....</p> <p>ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ.....</p> <p>O2 sat .....</p> <p>I/O.....</p>

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 11/14

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
		7. ให้ดื่มน้ำมาก ๆ 8 – 10 แก้วต่อวัน เพื่อทดแทนการสูญเสียน้ำทางปัสสาวะ 8. ติดตามผลการตรวจเลือด ได้แก่ ..... และการตรวจปัสสาวะ ได้แก่ คีโตน กลูโคส เพื่อนำมาประเมินภาวะการคั่งของกรดคีโตน และวางแผนการให้การพยาบาลต่อไป	

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 12/14

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
<p>5. เป้าหวัง ภาวะแทรกซ้อนที่ตา จากโรคเบาหวานที่ ควบคุมระดับน้ำตาล ไม่ได้ เป็นเวลานาน Goal ชะลอความเสื่อม ของตาและควบคุมระดับ น้ำตาลได้ Out come การมองเห็นไม่แย่งใน 6 เดือน ควบคุมระดับ น้ำตาลได้</p>	<p>- ตาซ้ายและข้าง ขวามัว การมองเห็น ..... (VA) - ระดับน้ำตาล อยู่ ในช่วง ..... mg/dl</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความรู้เกี่ยวกับภาวะจอตาผิดปกติจากเบาหวาน ความสำคัญต่อสายตาและความจำเป็นใน การตรวจจอประสาทตา 2. สร้างความตระหนักในการมาตรวจตาทุก ครั้งตามแพทย์นัดตรวจวัดสายตาทุก 6 เดือน 3. พยาบาลเสริมกำลังใจให้ ส่งเสริมการมองเห็นด้วย การลดระดับน้ำตาลในเลือดอย่าง ยั่งยืนเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงอื่นๆเช่นการควบคุม ปริมาณอาหาร การรับประทาน ยาอย่าง ถูกต้องตรงเวลา การออกกำลังกายอย่างเหมาะสม พักผ่อนให้เพียงพอ 4. แนะนำให้ผู้ป่วยมาติดต่อแพทย์ในกรณีเกิดอาการผิดปกติ ได้แก่มองเห็นไม่ชัดมากขึ้น มองเหมือนมีวัสดุลอยอยู่ในลูกตา มองเห็นจุด ดำ แยกสีไม่ชัดเจนและมีปัญหาเกี่ยวกับการมองเห็นในเวลา กลางคืน 5. แนะนำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของการ ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดกับการเกิดจอ ประสาท ตาผิดปกติจากเบาหวานเพื่อกระตุ้น ให้มีความตั้งใจและร่วมมือในการควบคุม เบาหวานให้ดียิ่งขึ้น 6. แนะนำความสำคัญของความดันโลหิตสูงที่มี ผลต่อจอประสาทตาผิดปกติจากเบาหวาน 7. แนะนำความสำคัญของภาวะไขมันผิดปกติ ในเลือดและควบคุมให้ได้ตามเป้าหมาย 	<p>การมองเห็น (VA)วัดได้ ..... อยู่ในระดับเดิม แต่ผู้ป่วยรู้สึกว่าการมองเห็น ชัดเจนมากขึ้น และไม่เกิด พัด ตก หก ล้ม ที่บ้าน สามารถใช้ชีวิต ทำงานได้ ตามปกติ</p>

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 13/14

Focus Goal/Out come	Assessment	Implement	Evaluation
<p>6.ผู้ป่วยมีภาวะติดเชื้อในร่างกายเนื่องจากมีความบกพร่องเกี่ยวกับภูมิคุ้มกันของร่างกาย</p> <p>Goal</p> <p>การติดเชื้อลดลงและไม่เกิดการแพร่กระจายเชื้อ</p> <p>Out come</p> <p>สัญญาณชีพ ปกติ</p>	<p>มีไข้</p> <p>V/S</p> <p>CBC WBC</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตรวจวัดและบันทึกสัญญาณชีพทุก 4 ชั่วโมง เพื่อประเมินภาวะติดเชื้อในร่างกาย 2. ให้อาบน้ำอุ่น .....ตามแผนการรักษา ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ..... เพื่อประเมินประสิทธิภาพการทำงานของอวัยวะ และประเมินภาวะติดเชื้อ 3. ให้อาบน้ำ Paracetamal ขนาด 500 มิลลิกรัม รับประทาน 1เม็ด และเช็ดตัวเพื่อลดไข้ 4. ให้การพยาบาลเพื่อป้องกันการติดเชื้อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ได้แก่ ความสะอาดของปากและฟัน อวัยวะสืบพันธุ์ และให้การพยาบาลด้วยหลักปราศจากเชื้อ 5. ดูแลสภาพแวดล้อมของผู้ป่วยให้สะอาด เพื่อลดจำนวนเชื้อโรค 	<p>หลังจากได้รับยาปฏิชีวนะทางหลอดเลือดดำ การติดเชื้อลดลง สัญญาณชีพปกติ</p>

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : WI หมายเลขเอกสาร : WI-YH-IPD-008
เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน (Diabetes Mellitus)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/05/2567
ฝ่าย/งาน/ทีม : ผู้ป่วยใน	ครั้งที่แก้ไข : 00 หน้า/จำนวนหน้า : 14/14

เอกสารอ้างอิง(ถ้ามี)

ภาวนา กิรติยตวงศ์. การพยาบาลผู้ป่วยเบาหวาน : มโนมติสำคัญสำหรับการดูแล. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : พีเพรส, 2546.

สมจิต หนูเจริญกุล. การพยาบาลศาสตร์ของการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : วีเจพรีนติ้ง, 2543.

NANDA International. NANDA nursing diagnosis : definitions and classification 2003 – 2004.

Philadelphia : NANDA International, 2003.

ผู้จัดทำเอกสาร	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติใช้
 (นางสาวอารี รือแม) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	 (นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	 (นายทินกร บินหะย็อรัง) ผอ.รพ.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต